

ŠKOLSKO/OPĆINSKO/GRADSKO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2022. GODINE

ISPIT

Razred ili kategorija natjecanja: **2. razred**

Zadatci se pregledavaju na računalu/tabletu, a odgovori se upisuju u list za odgovore **kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše**. Uporaba obične olovke i crvene ili neke druge boje tinte (osim plave) rezultira diskvalifikacijom učenika. Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino u zadatcima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena je uporaba čitljivo napisanog velikog tiskanog slova.

Na svakoj stranici lista za odgovore upiši zaporku.

Zadatke rješavaj prema uputi ispred svake skupine zadataka.

Za rješavanje zadataka predviđeno je **75 minuta**.

Za vrijeme pisanja ispita ne smije se koristiti ništa osim navedenoga pribora za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilno provođenje natjecanja. Učenici se **ne smiju** služiti atlasom, zidnom kartom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita.

Uz računal/tablet, list za odgovore i pribor za pisanje, za vrijeme pisanja ispita natjecatelj može koristiti list A4 formata dodijeljen od školskog povjerenstva i ovjeren pečatom škole.

Učenicima se dopušta pisanje po marginama i praznim stranicama lista za odgovore bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Potpuno ispravno riješeni zadatci, upisani prema uputi za rješavanje, vrednuju se s jednim, dva ili tri boda. U djelomično ispravno riješenim zadatcima boduju se ispravno riješene čestice, ako nije bilo korekcije odgovora u tim česticama. Netočno riješeni zadatci i naknadno ispravljeni odgovori te odgovori koji su pisani velikim tiskanim slovima ili kombinacijom tiskanih i pisanih slova, kao i odgovori u zagradama ne vrednuju se.

Po isteku vremena za rješavanje zadataka, list s odgovorima od učenika preuzima školsko povjerenstvo. Učenici koji školskom natjecanju pristupaju iz samoizolacije šalju fotografirani ili skenirani list s odgovorima ili list za odgovore ispisan na računalu na e-mail adresu/kontakt školskog povjerenstva.

3	
---	--

1. Pomoću priloženog postera na listu za odgovore dopuni rečenice i zaokruži broj točnog odgovora.

- a) Poster nalik gore prikazanom karakteristični su za populacijsku politiku čiji je naziv _____ populacijska politika.
- b) Ime države u kojoj su se mogli vidjeti ovakvi poster je _____ .
- c) Koja je od navedenih mjera bila karakteristična za populacijsku politiku prikazanu na posteru?
- 1) Plaćen porodiljni dopust.
 - 2) Subvencioniranje kredita kod kupovine prve nekretnine mladih obitelji.
 - 3) Lako dostupan abortus.
 - 4) Novčana donacija za svako novorođeno dijete.

3

2. Riješi sljedeći zadatak pomoću priloženih podataka.

država	natalitet (‰)	mortalitet (‰)
X	41	26
Y	9	12

a) Koji je naziv podetape demografske tranzicije u kojoj se nalazi država označena slovom X?

b) Promatrajući samo dostupne podatke u tablici može se zaključiti da je od navedenih država gospodarski razvijenija država označena slovom _____.

c) Koje je ime kontinenta na kojemu se nalazi najviše država s vrijednostima nataliteta i mortaliteta sličnima državi Y?

3

3. Riješi sljedeći zadatak pomoću priloženih podataka za odabrane županije Republike Hrvatske u 2020. godini.

Istarska županija: živorođeni: 1670 umrli: 2540 doseljeni: 3813 odseljeni: 2600	Dubrovačko-neretvanska županija: živorođeni: 1215 umrli: 1363 doseljeni: 1600 odseljeni: 1112	Virovitičko-podravska županija: živorođeni: 654 umrli: 1177 doseljeni: 258 odseljeni: 562
--	--	--

a) Izračunaj vrijednost općeg kretanja stanovništva za Istarsku županiju u apsolutnom iznosu.

Vrijednost općeg kretanja u Istarskoj županiji u apsolutnom iznosu iznosi

_____.

b) Dubrovačko-neretvanska županija imala je 2020. godine podtip općeg kretanja stanovništva čija je oznaka _____.

c) Ime županije s najnepovoljnijim podtipom općeg kretanja stanovništva je

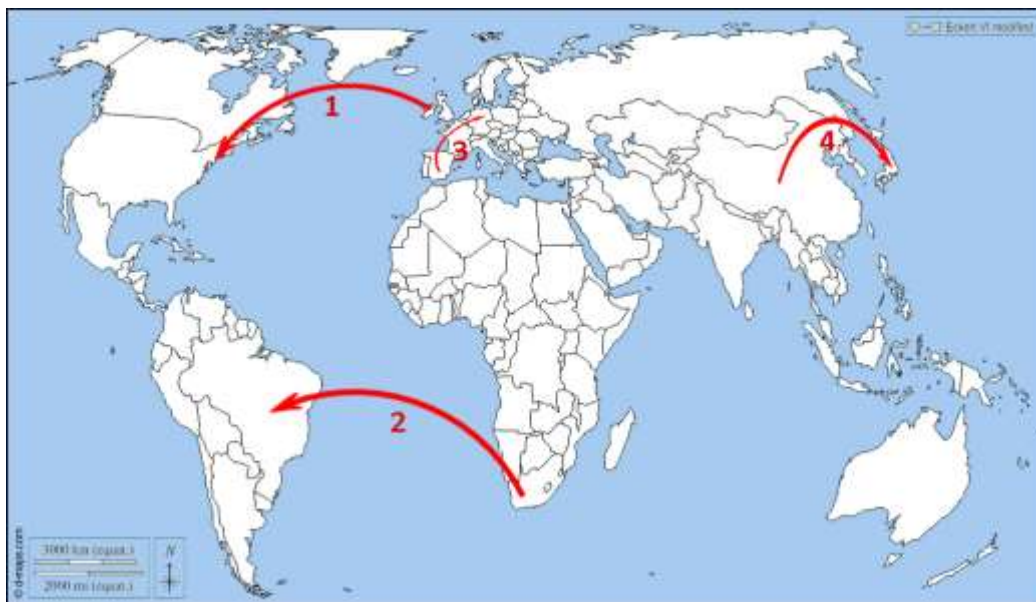
_____.

4. Pomoću priloženih podataka poredaj kontinente prema gustoći naseljenosti od najgušće naseljenog prema najrjeđe naseljenom upisivanjem imena kontinenata na odgovarajuće crte na listu za odgovore (u tablici su zaokružene vrijednosti).

Kontinent	Površina (tis. km ²)	Stanovništvo mil. 2019.
Europa (s eur. dijelom Ruske Federacije)	10 000	714
Afrika	30 500	1308
Azija	45 000	4635
Sjeverna Amerika	25 000	588
Južna Amerika	18 000	427
Australija i Oceanija	8 500	42
naseljeno kopno	137 000	7 714

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____

5. Riješi zadatak pomoću priložene karte.

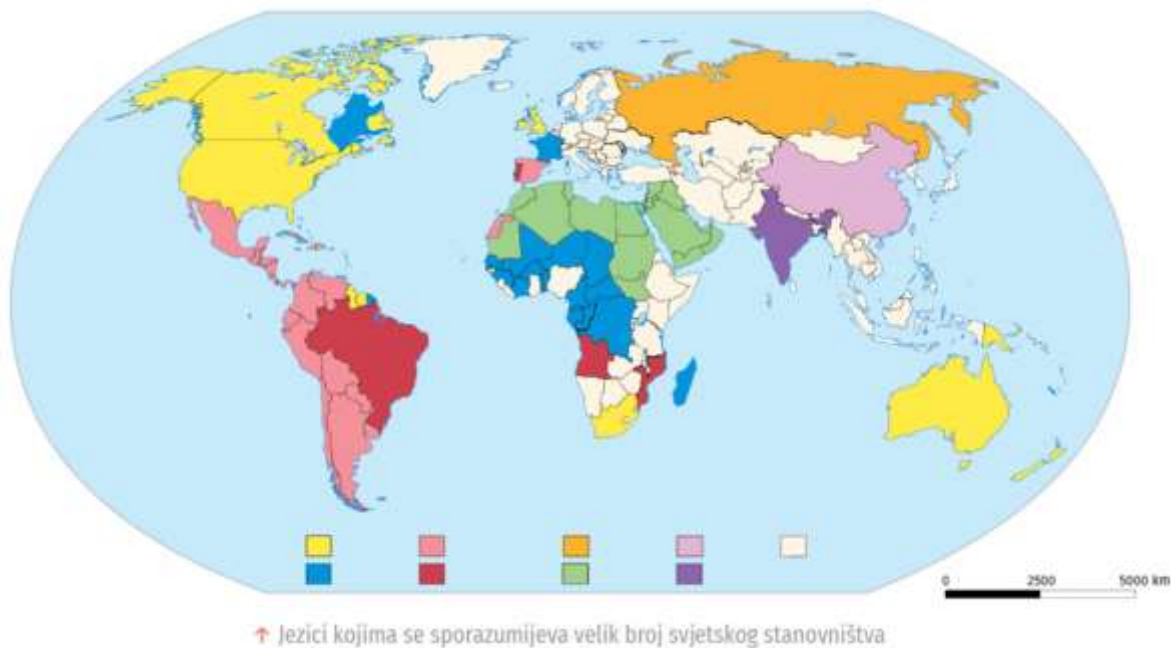

a) Rasporedi prikazana migracijska kretanja prema dometu tako da prvo ispuniš prvi redak tablice, a onda upišeš brojeve u odgovarajuće polje drugog retka.

naziv vanjske migracije	_____	_____
brojevi	_____	_____

b) Kojim je brojem označena strelica koja prikazuje migracije karakteristične za razdoblje od 1850. do 1920. godine? _____

6. Riješi zadatak pomoću priložene karte upisivanjem brojeva na odgovarajuće crte na listu za odgovore.

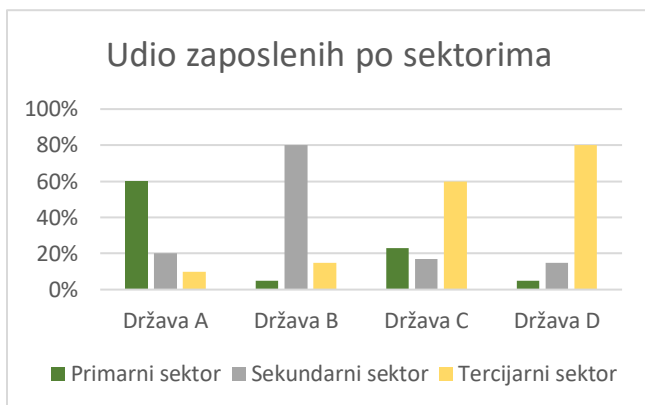

Poveži države sa službenim jezikom koji se u njima govori.

a) Argentina ____	1 engleski jezik
b) Gvineja ____	2 francuski jezik
c) Brazil ____	3 španjolski jezik
d) Novi Zeland ____	4 portugalski jezik
	5 njemački jezik

2

7. Riješi zadatak pomoću priloženog dijagrama.

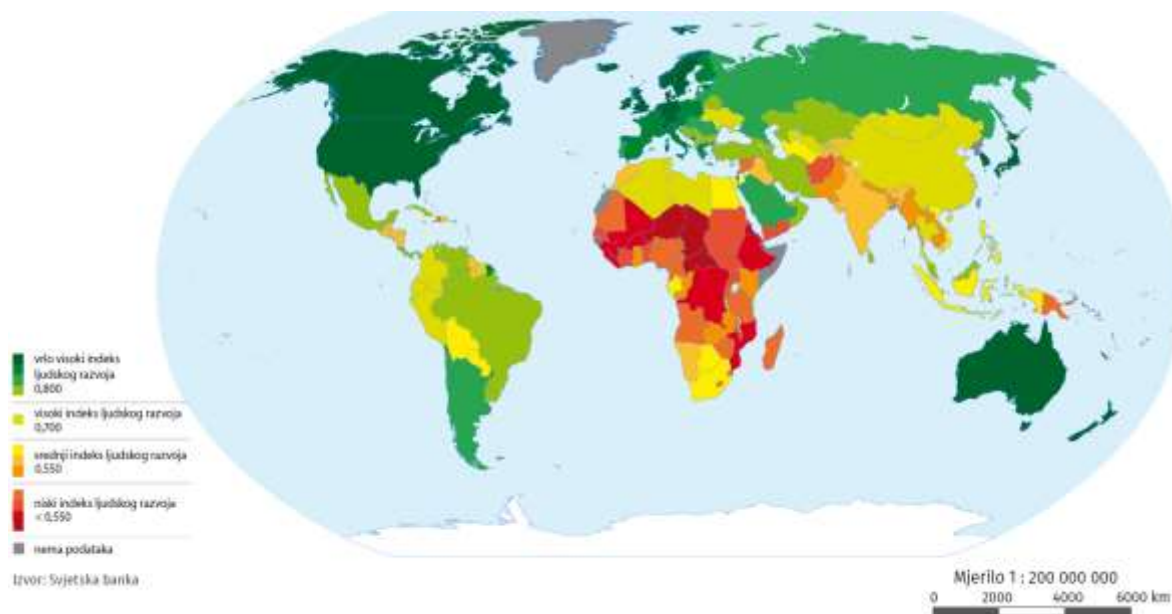

a) Kojim je slovom označena država s gospodarskom strukturom stanovništva karakterističnom za gospodarski razvijene države?

b) Koji je naziv tipa društva u državi označenoj slovom D?

1

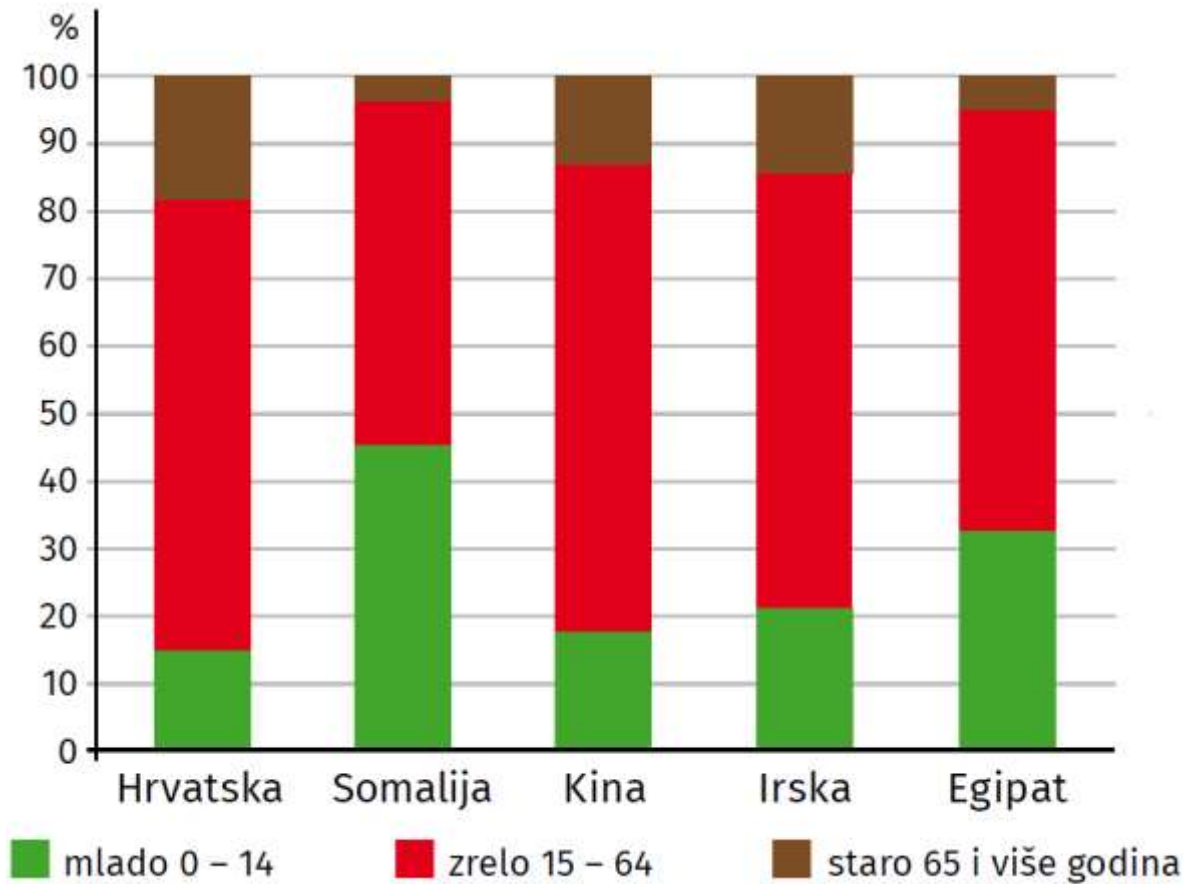
8. Riješi zadatak pomoću priložene karte na kojoj je prikazan Indeks društvenoga razvoja za 2017. godinu.

Koja od navedenih država ima najduže očekivano trajanje života?

- a) Indija
- b) Republika Južna Afrika
- c) Republika Koreja
- d) Francuska

9. Sljedeći zadatak riješi pomoću priloženog dijagrama.

- a) Među navedenima, mladu populaciju (ekspanzivni tip stanovništva) ima država čije je ime _____.
- b) Među navedenima, najstariju populaciju ima država čije je ime _____.
- c) Među navedenima, zrelu populaciju (stagnantni tip stanovništva) ima država čije je ime _____.

2	
---	--

10. Riješi zadatak pomoću priloženog teksta.

Ivan i Marija potječu s Banovine. Ivan je započeo studij geografije na Geografskom odsjeku PMF-a u Zagrebu. Imao je izvrsne ocjene i natjecao se za stipendije koje bi mu omogućile studij na poznatim svjetskim sveučilištima. Dobio je stipendiju za studij na Oxfordu. Tamo studira od 2019. godine. Marija je učenica 2. razreda opće gimnazije. Živjela je u Petrinji do potresa krajem 2020. godine, zbog kojega se preselila s roditeljima u Zagreb i tamo nastavila školovanje.

Na crte upiši nazive pripadajućih neekonomskih tipova migracije:

Ivanova migracija u Ujedinjeno Kraljevstvo je _____, a

Marijina migracija u Zagreb je _____.

3	
---	--

11. Riješi zadatak pomoću priložene fotografije.

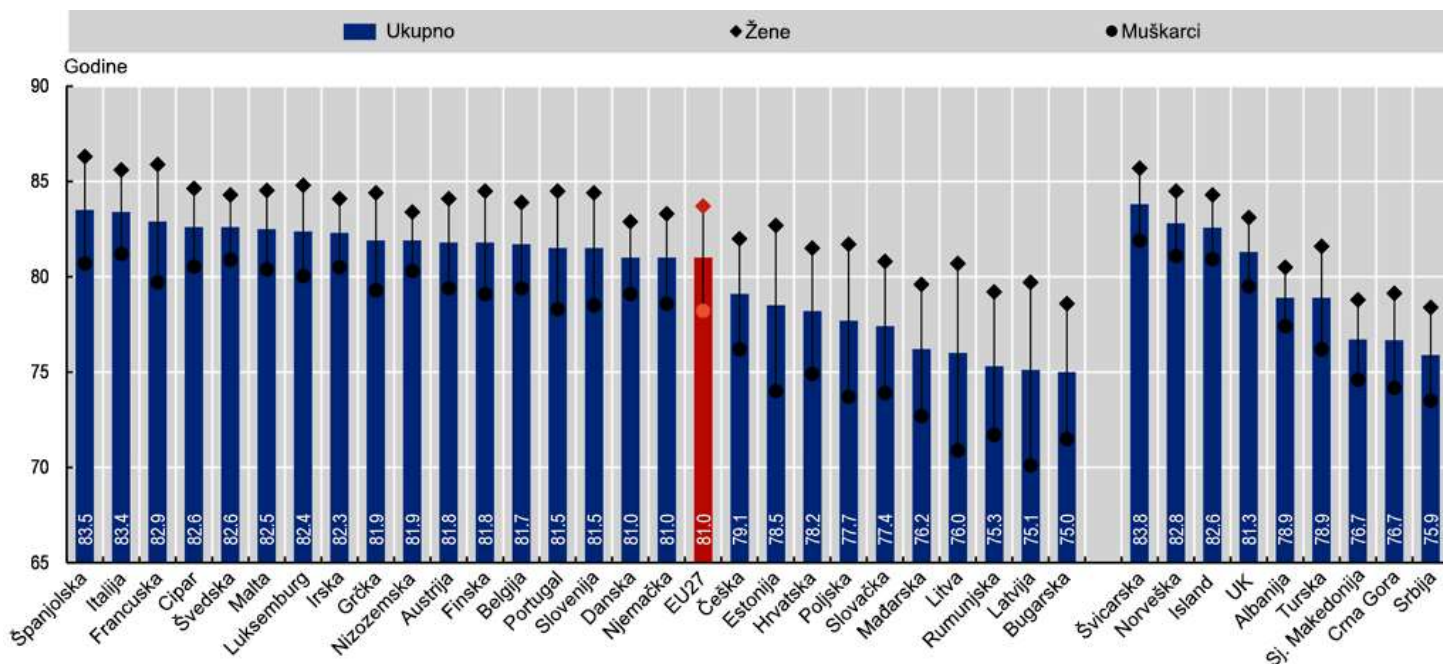
a) Koji je naziv tipa migracije prema dobrovoljnosti prikazanog na fotografiji?

b) Osobe s fotografije koje su smještaj našle izvan granica svoje države nazivaju se _____.

S druge strane, osobe koje su smještaj našle u svojoj državi nazivaju se _____.

12. Riješi zadatak pomoću priloženog dijagrama.

a) Koja od navedenih tvrdnji **nema** uporište u priloženom dijagramu?

- 1) Najkraći očekivani životni vijek za muškarce je u državi koja je nekada bila dio SSSR-a.
- 2) Očekivani životni vijek jednak prosjeku EU-a imaju Njemačka i Danska.
- 3) Od svih prikazanih otočnih država, najkraći očekivani životni vijek je u Ujedinjenom Kraljevstvu.
- 4) Od svih prikazanih država, Švicarska je država s najduljim očekivanim životnim vijekom za žene.

b) Od svih navedenih država, Hrvatskoj po očekivanom životnom vijeku za muškarce najbliža je susjedna država čije je ime _____.

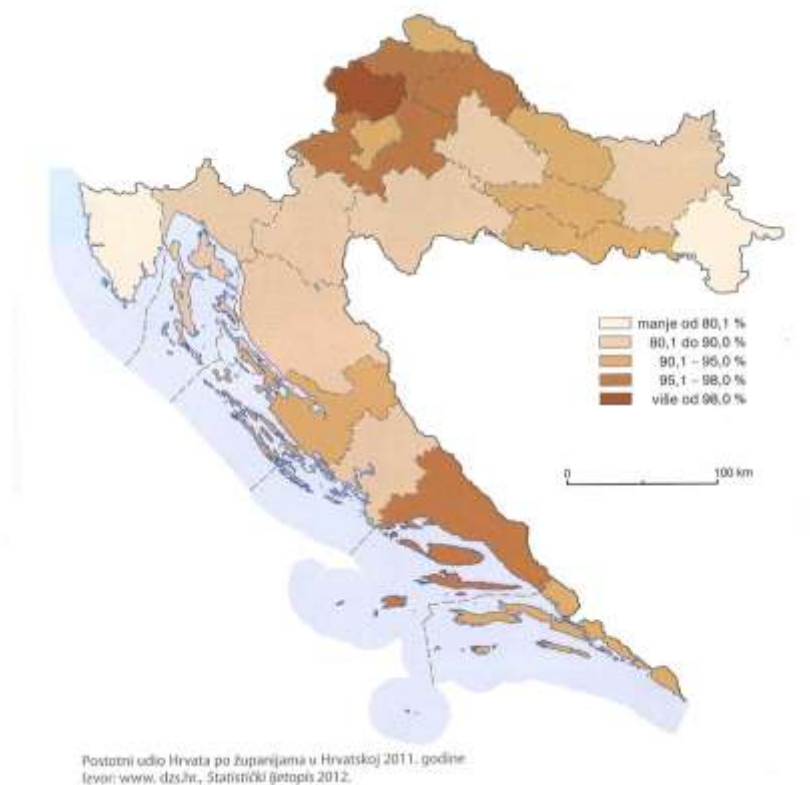
3

13. Poveži posljedice suvremenih migracija za emigracijsku državu s odgovarajućom kategorijom upisivanjem brojeva na odgovarajuće crte na listu za odgovore.

a) demografske posljedice ____	1) porast razlika u razvijenosti regija
b) prostorne posljedice ____	2) sporiji rast BDP-a
c) društvene posljedice ____	3) prirodna depopulacija
	4) odljev mozgova

1

14. Riješi zadatak pomoću priložene karte.

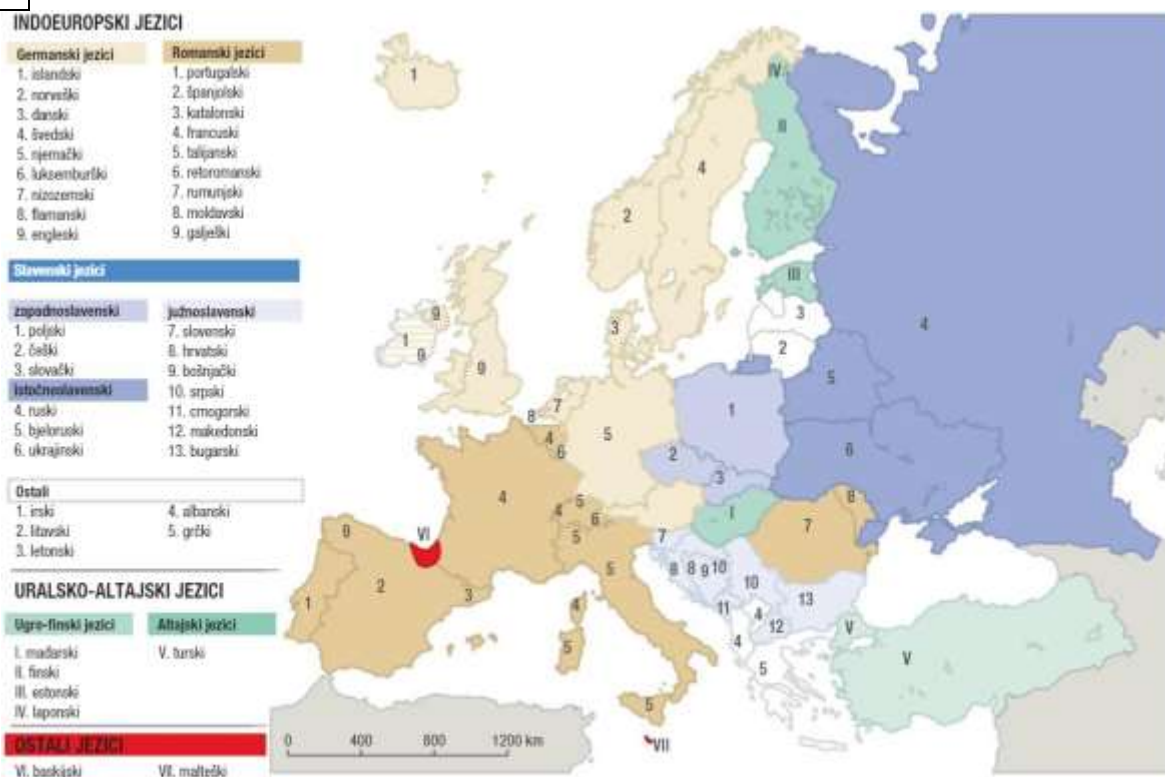

Koja je od navedenih županija bila najhomogenija 2011. godine?

a) Dubrovačko-neretvanska županija	b) Istarska županija
c) Koprivničko-križevačka županija	d) Vukovarsko-srijemska županija
e) Zadarska županija	

1

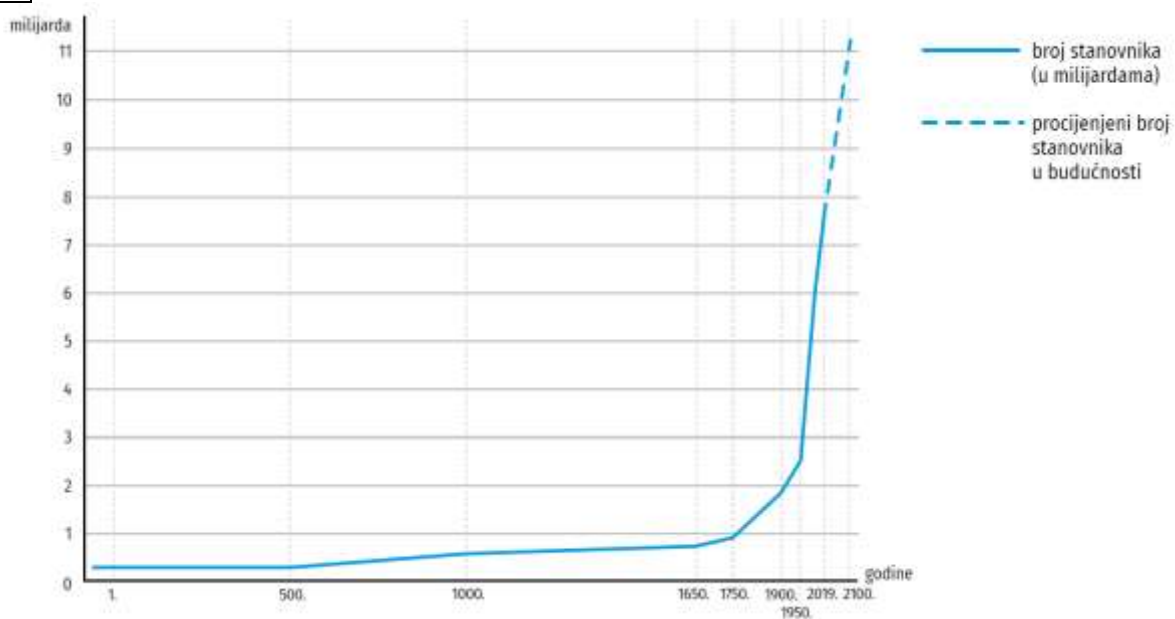
15. Riješi zadatak pomoću priložene karte.

Službeni jezici u europskim državama

Koja je od navedenih država prema jezičnom sastavu najsloženija?

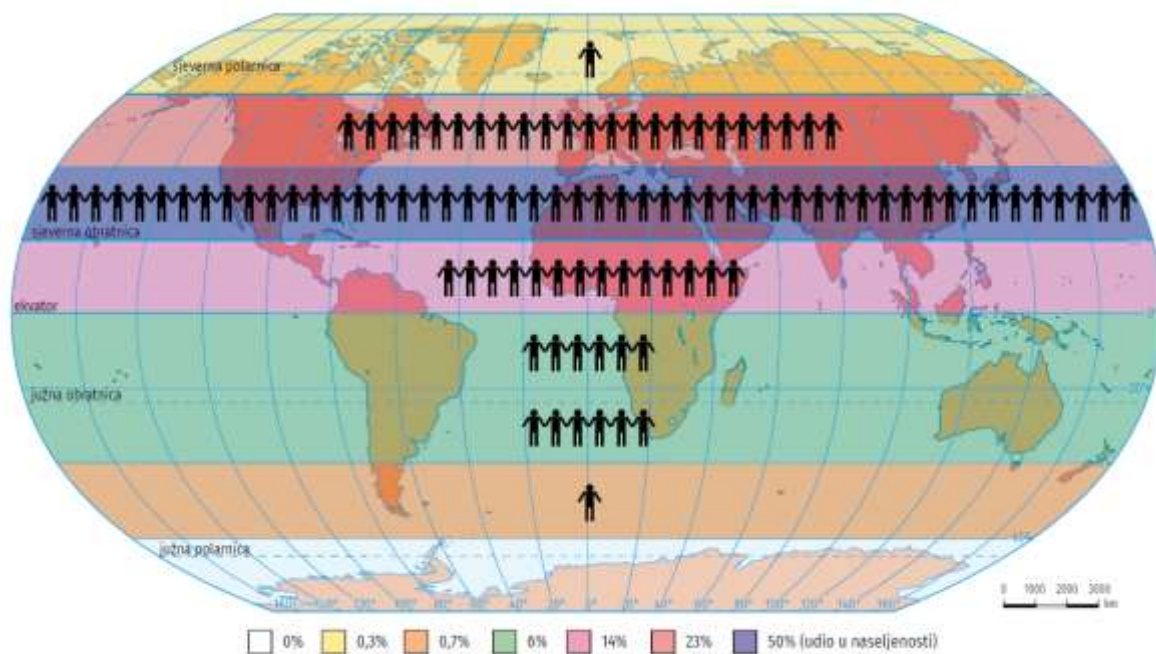
- a) Belgija b) Hrvatska c) Italija d) Poljska e) Švicarska

1**16.** Riješi zadatak pomoću priloženog dijagrama

Pojavu vidljivu od 1950. godine na priloženom dijagramu nazivamo

2

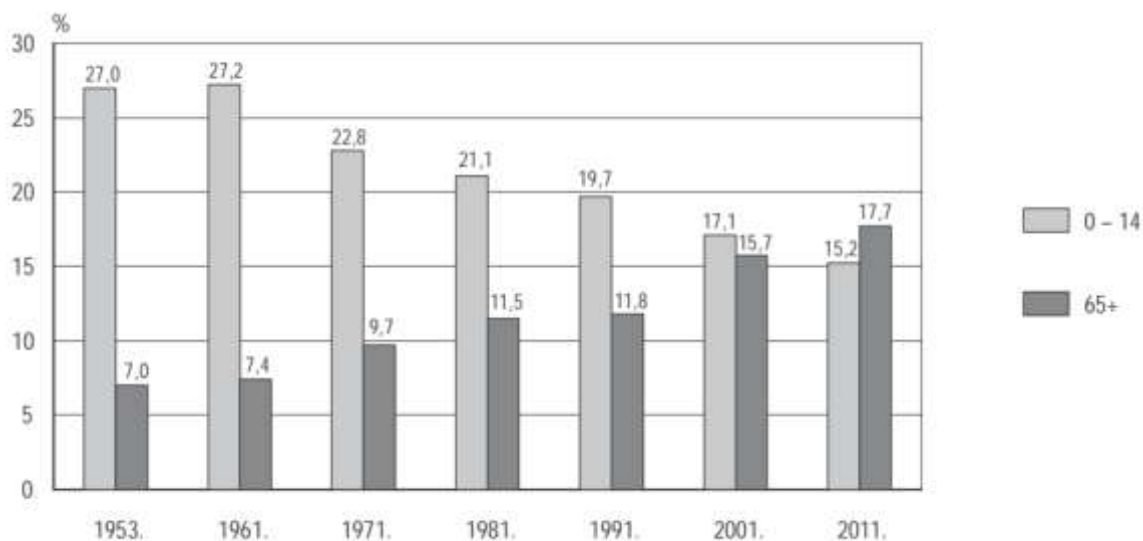
17. Riješi zadatak pomoću priložene karte.

Najveća naseljenost je u _____ toplinskom pojasu, a glavni razlog tomu osim povoljne klime je i _____.

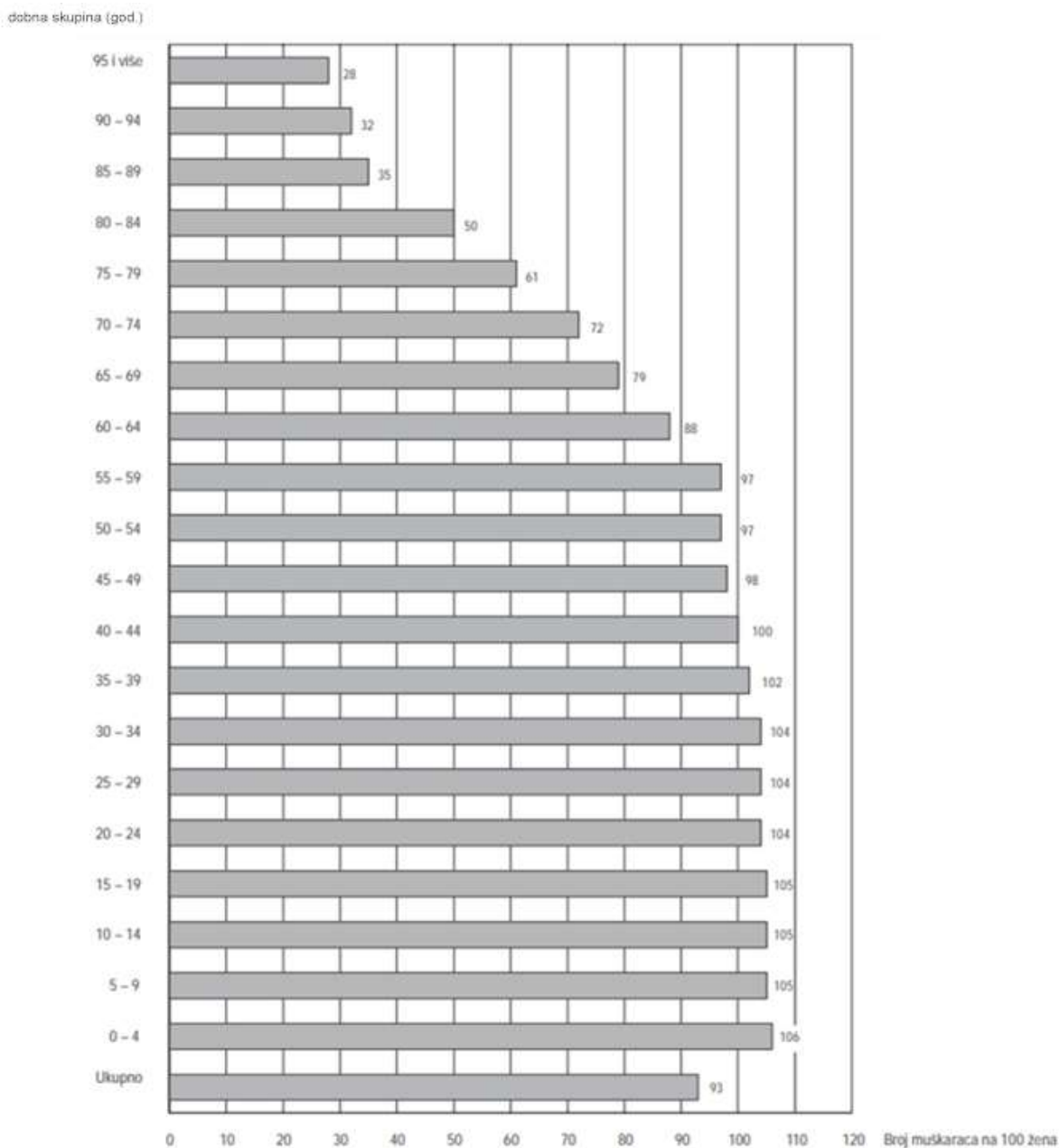
1

18. Riješi zadatak pomoću priloženog dijagrama.

Koji je naziv procesa vidljivog na priloženom dijagramu?

19. Riješi zadatak pomoću priloženog dijagrama koji prikazuje koeficijent maskuliniteta 2011. godine u Republici Hrvatskoj.

a) Ispiši dobne skupine u kojima je bilo više muškaraca nego žena 2011. godine.

b) Koji je naziv pojave koja presudno utječe na odnos muške i ženske populacije u najmlađoj dobnoj skupini? _____

c) Koliko je iznosio koeficijent feminiteta u ukupnome stanovništvu Republike Hrvatske 2011. godine? _____

Sljedećih pet zadataka riješi pomoću priložene tablice.

Županija County of		Rođeni Births			Umrli Deaths	
		ukupno Total	živorođeni Live births	mrtvorodeni Stillbirths	ukupno Total	umrla dojenčad Infant deaths
Republika Hrvatska Republic of Croatia	2016.	37 706	37 537	169	51 542	161
	2017.	36 705	36 556	149	53 477	148
	2018.	37 109	36 945	164	52 706	157
	2019.	36 296	36 135	161	51 794	143
	2020.	35 987	35 845	142	57 023	142

- 2** 20. Koliko je iznosila vrijednost prirodne promjene u apsolutnom i relativnom iznosu u Republici Hrvatskoj 2020. godine, ako je sredinom te godine u Republici Hrvatskoj živjelo 4 047 000 stanovnika? Relativnu vrijednost zaokruži na jednu decimalu.

apsolutni iznos _____

relativni iznos _____

- 1** 21. Utvrdi koji je podtip općeg kretanja stanovništva imala Hrvatska ako je u 2020. godini broj doseljenih iznosio 33 414, a broj odseljenih 34 046.

Naziv podtipa općeg kretanja stanovništva Republike Hrvatske 2020. godine je

_____.

- 1** 22. U kojoj je od navedenih godina u tablici zabilježena najveća apsolutna prirodna promjena? _____. Te je godine prirodna promjena iznosila

_____.

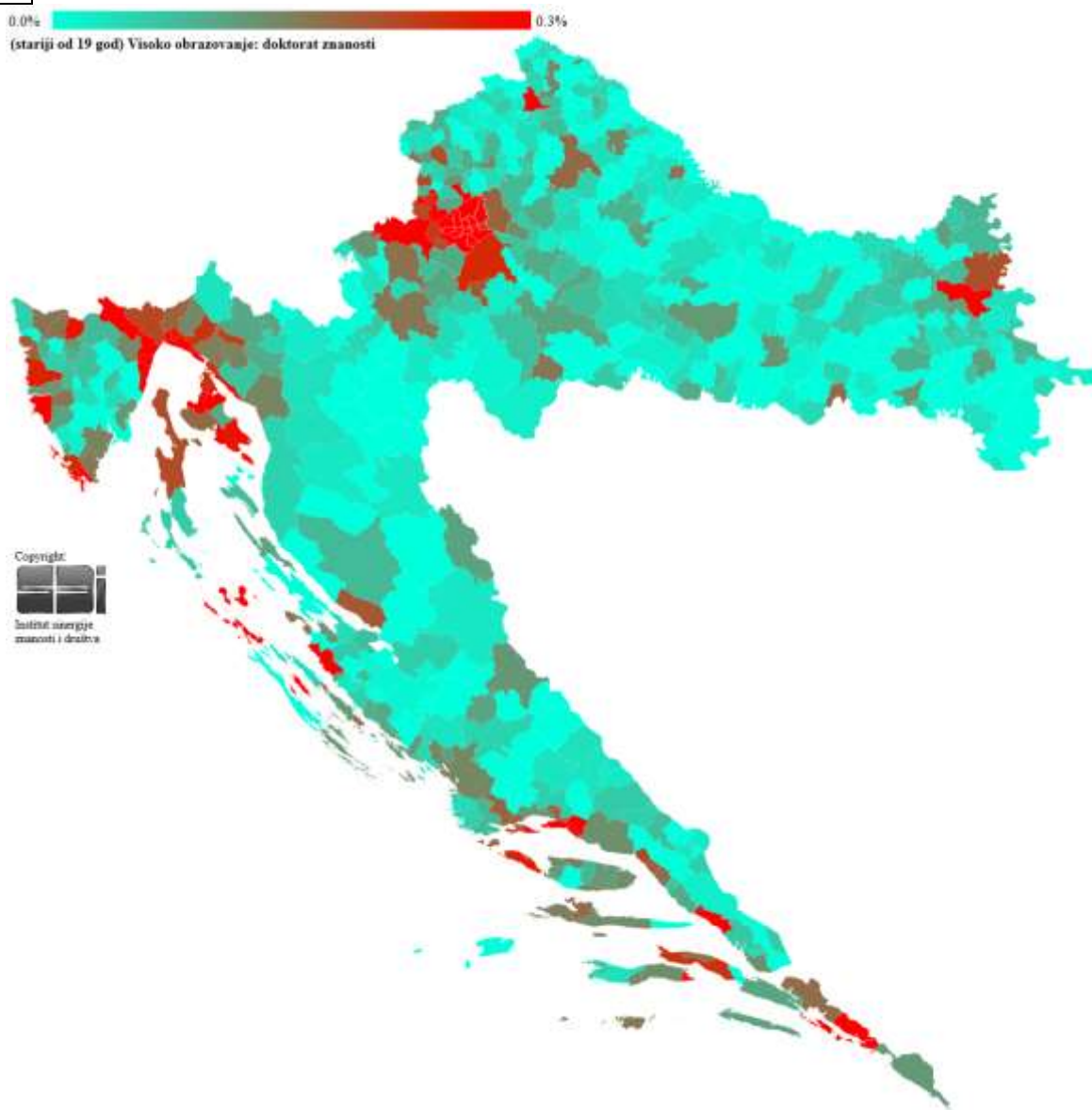
- 1** 23. Hrvatska se nalazi u etapi demografskog razvoja čiji je naziv

_____.

- 1** 24. Prema stanju prikazanom u tablici, Hrvatska bi trebala primjenjivati populacijsku politiku čiji je naziv _____.

2

25. Riješi zadatak pomoću priložene karte.

a) Koje je ime naselja u istočnoj Hrvatskoj s najvećim udjelom doktoranada u ukupnoj populaciji?

b) Koji je ključni razlog razmještaja doktoranada u Hrvatskoj prikazanoga na priloženoj karti?
